

Herdenking Rampjaar

350 jaar

Friese Waterlinie

1672-3 / 2022-3

In 2022 is het 350 jaar geleden dat Nederland in oorlog geraakte met Frankrijk, Engeland en de bisschoppen van Münster en van Keulen tegelijkertijd. Het bleken gruwelijke **Rampjaren**. De parallellen met Europa van 2022, waar een oorlog opnieuw de kop opsteekt en vrijheid en democratie worden aangevallen, zijn legio. Het Rampjaar 1672-1673 wordt landelijk herdacht en beleefd met festiviteiten, living history, optochten, fietsroutes...
Zie www.rampjaarherdenking.nl

Lodewijk XIV, de Franse Zonnekoning, was de machtige vijand en richtte zich op West-Nederland. Vooral de bisschop van Münster, alias **Bommen Berend**, nam ons Noorden onder handen. Grote delen van Nederland werden in korte tijd onder de voet gelopen door een ongekende troepenmacht. Daarbij moesten mens en dier het ontgelden: er werd geplunderd, leeggeroofd en verbrand. **'Het volk was redeloos, de regering radeloos en het land leek reddeloos'**. De jonge Stadhouder Willem III voerde landelijk de troepen aan. In Friesland was **Hans Willem van Aylva**, 'De Ontzaglijke', 1672-1673 de gedreven aanvoerder, met **Johan Maurits van Nassau Siegen** 1673 als opperbevelhebber en **Albertine Agnes** als invloedrijk Oranje-lid in Friesland.

De beste verdediging & vriend van Nederland, in het Westen evenals in het Noorden, bleek **water**. **Land werd onder water gezet** en hevige regens van 1672 en 1673 hielpen flink mee. In de zomer van 1672 belegerde Bommen Berend Groningen Stad 6 weken lang. Gedomoraliseerd droop hij af. Eind augustus 1673 viel hij in een laatste poging de Friese Waterlinie aan op 3 plaatsen in de **Stellingwerven** tegelijkertijd. Die aanval **mislukte** nog **op het nippertje**, dankzij volharding, het water, storm en modder. Bommen Berend trok zich terug naar Münster.

Raadpleeg het actuele programma, scan de QRcode of www.friesewaterlinie.nl of mail info@friesewaterlinie.nl

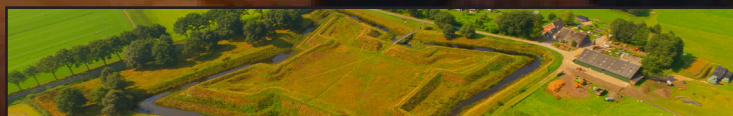
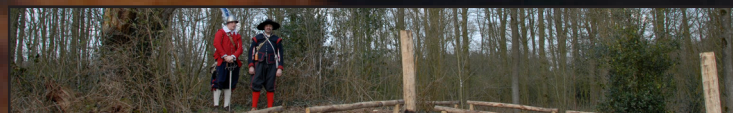
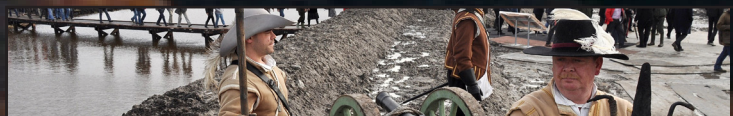
Het Programma Herdenking Rampjaar Friese Waterlinie 1672-1673 / 2022 - 2023 is financieel mogelijk gemaakt door:

Programma

Rampjaar

1672 - 1673

Friese Waterlinie

- 5 lezingen 2022 - 2023
- Expositie Vondsten Strijdtoneel
- Educatie & histotolk
- Fietsen: Schansen met Verhaal
- Bus: Schansentour & verteller
- Eten: Bourgondisch diner
- Living history, kinder op catwalk

PROGRAMMA 2022

Herdenking Rampjaar Friese waterlinie 1672-3 / 2022-3 is een initiatief van werkgroep Friese Waterlinie onder de vlag van stichting De Grijpvogel.

Meer informatie en beschrijvingen van activiteiten en events van dit programma vindt u door op de site onderdelen aan te klikken. Ook boeken kan er. www.friesewaterlinie.nl.

Lezingenreeks

Entreprijs, tenzij anders vermeld
17 september 2022, 14.00 uur
Bekhofschans / Lunia Oldeberkoop Inleiding Stellingwer-
ven, Karst Berkenbosch

28 oktober 2022, 19.30 uur
Museum Heerenveen i.s.m.
Historie Heerenveen
Inleiding Oranje-Nassau, Sunny
Jansen over 'Albertine Agnes,
de vrouw die Friesland redde'

15 maart 2023, 20.00 uur
Zalencentrum De Rank Kerk-
straat 49 Wolvega i.s.m. Ver.
Historie Weststellingwerf
Gratis entree. Inleiding 'Stad
houdt stand', Egge Knol, con-
servator Groninger Museum

24 juni 2023, 14.00 uur Hotel
Lunia, Oldeberkoop
Inleiding Friesland, Meindert
Schroor, historisch geograaf

26 augustus 2023, 'smiddag
Dorpshuis Een-West, Exact
350 jaar na inval Bommen
Berend: Inleiding Münster,
Gerd Dethlefs, expert Bommen
Berend uit Münster

Tentoonstel- ling Vondsten Strijdtoneel

Gratis entree, (school)groepen
op afspraak ook op andere
momenten

Unieke bruiklenen: vondsten
van 4 schansen nu bijeen:
Blessebrug-, Bekhof-, Bree-
berg-, Zwartendijksterschans.

17 september t/m 15 oktober
2022, Oldeberkoop, Willinge
Prinsstraat 10 Stellingwarver
Schrieversronte; open: do - vrij-
zaterdag 13.00 - 17.00 uur

19 mei t/m 17 juni 2023, Wolve-
ga, Kijksaal Bibliotheek;
aanwezig: do - vrij zaterdag
13.00 - 17.00 uur

Educatie, scho- len, histotolk

School-arrangementen:
Lesbrief, histotolk, bezoek op
school of op schans-locatie,
bezoek tentoonstelling en com-
binaties. **Histotolk act: 'Ik ben**
Frans van de Bekhofschans'

Schansen met Verhaal- fiets-

6 x hele dag per (eigen) fiets
met verteller langs schansen
en locaties van de Friese Wa-
terlinie. In 2022 2 x, in 2023 4 x
inclusief lunch, 2 x koffie / thee
€ 15,= pp

18 september 2022
Lende - Kuunderoute:
10.00 - 15.00 uur Start Recreatie
Tolbrugschans. Oldeberkoper-
weg 70, Oudehorne, 30 km

21 september 2022
Scheene - Lenderoute:
10.00 - 16.00 uur Start Car-
poolplek naast Hotel vd Valk,
Wolvega, 45 km

Friese Waterlinie - weken 2022 en in 2023

Editie 2022:
17 t/m 24 september 2022 1e
Friese waterlinie-week
2x Schansen met Verhaal, Ten-
toonstelling, 1e Lezing, Educatie.
24 september 20.00 uur Bour-
gondisch diner in 17e eeuwse
sfeer; Hotel Lunia Oldeberkoop
€ 29,50 pp (dranken separaat)

Schansentour & verteller -bus-

2 x dagtour per touringcar
langs de hele Friese Waterli-
nie, 2022 Westelijke 'Ius', 2023
Oostelijke 'Ius'. 2022 werken we
hierin samen met st. Historie
Heerenveen. *Inclusief lunch, 2 x*
koffie / thee € 20,= pp

22 oktober 2022 Westelijke
'Ius' Friese Waterlinie: 10.00
- 17.00 uur Opstappunt Parkeer-
plaats bij Abe Lenstra-stadion
Heerenveen.

45 plekken beschikbaar, aan-
meldingen gaan **op volgorde**
van binnenkomst van de
betaling; er geldt vol = vol.
Reservelijst wordt aangelegd.

Aanmelden per mail vóór 12
oktober direct via
[rondleidingen@historieheeren-
veen.nl](mailto:rondleidingen@historieheeren-
veen.nl)

Betaling vóór 15 oktober, via
NL25RABO 0317 1587 59 Stich-
ting Historie Heerenveen, o.v.v.
'Schansentour 22 oktober' en
de naam (namen) waaronder u
zich heeft aangemeld.

OPGAVE: info@friesewaterlinie.nl

Dit is het programma vooral voor 2022.
Voor 2023 is er rond januari 2023 een
nieuw programma beschikbaar.

CHECK altijd actuele in-
formatie, locaties en tijd-
stippen online en boek er
direct, **scan QRcode**
www.friesewaterlinie.nl

